

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 1st Semester Examination, 2023

DSC1/2-P1-SANSKRIT (101)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. Answer any **one** question from the following: 12×1 = 12
 - (a) Write a detailed note on the departure of शकुन्तला from the Hermitage of कण्व ।
 - (b) Justify the Comment: 'उपमा कालिदासस्य' ।

2. Explain any **one** of the following: 6×1 = 6
 - (a) इदं किलाव्याजमनोहरं वपुस्तपःक्षमं
साधयितुं य इच्छति ।
ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया
शमीलतां छेतुमृषिर्व्यवस्यति ॥
 - (b) आ परितोषाद् विदुषां न साधु मन्ये प्रयोग विज्ञानम् ।
बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः ॥

3. Translate into English or Bengali any **two** of the following: 3×2 = 6
 - (a) ययातेरिव शर्मिष्ठा भर्तुर्बहुमता भव ।
सुतं त्वमपि सम्राजं सेव पुरुमवाप्नुहि ॥
 - (b) अर्थो हि कन्या परकीय एव
तामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः ।
जातो ममायं विशदः प्रकामं
प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ॥
 - (c) न खलु न खलु बाणः सन्निपात्योऽयमस्मिन्,
मृदुनि मृगशरीरे तूलराशाविवग्निः ।
क्व वत हरिणकानां जीवितं चातिलोलं
क्व च निशितनिपाता वज्रसाराः शरास्ते ॥

4. Answer any **two** of the following: 3×2 = 6
- (a) Who were the parents of 'शकुन्तला' ?
- (b) Who is the writer of the drama अभिज्ञानशकुन्तल ? Write an another Drama of this writer.
- (c) Who was कुलपति ? Why was he so called ?
- (d) What is the song sang by नटी ? Write in Devanagri script.

UNIT-II

5. Explain (a) or (b) : 12×1 = 12
- (a) कर्तुरीप्सिततमं कर्म, हेतौ, उपान्वध्याङ्वसः,
- (b) येनाङ्गविकारः, साधकतमं करणम्, अकथितञ्च ।
6. Account for the case-endings any **three** : 1×3 = 3
- (a) जपमनु प्रावर्षत् ।
- (b) मातुः निलीयते कृष्णः ।
- (c) रामः वनम् उपवसति ।
- (d) पशुना रुद्रं यजते ।
- (e) नरेषु ब्राह्मणः श्रेष्ठः ।
- (f) ग्रामं समया नदी वहति ।
7. Expound and name the समास any **three** : 1×3 = 3
- अनुरूपम्, वीणापाणिः, त्रिमुनि, यथाशक्ति, नीलोत्पलम् ।
8. Give the resulting forms of the following (any **six**) 1×6 = 6
- यज् + क्त, पच् + क्तवतु, कृ + तव्य, भिद् + क्त, भुज् + तुमुन्, कृ + प्यत्, पा + अनीयर्, आ-दा + ल्यप्, सेव + शानच् ।
9. Join and dis-join the सन्धि any **six** of the following: 1×6 = 6
- महा + अर्णवः, रमा + ईशः, नौ + अकः, इति + आदिः,
- नैव, देत्यारिः, चेयम्, मध्वरिः ।

—x—